

Väljaandja:	Vändra Alevivolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.09.2010
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.09.2019
Avaldamismärge:	RT IV, 21.11.2013, 11

Kalmistu kasutamise eeskiri

Vastu võetud 19.08.2010 nr 15
jõustumine 01.09.2010

Määrus kehtestatakse „Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse” § 6 lg 3 p 2, § 22 lg 36¹, lg 36³, sotsiaalministri 28.12.2001. a määruse nr 156 “Tervisekaitsenõuded surnu hoidmisele, vedamisele, matmisele ja ümbermatmisele” alusel.

1. peatükk ÜLDOSA

§ 1. Üldsätted

Eeskiri reguleerib Vändra alevi haldusterritooriumil asuva Vändra alevi omandis oleva kalmistu haldamist ja kasutamist. Eeskiri on kohustuslik kõigile kalmistul viibivatele isikutele ja matmiskoha kasutajatele.

§ 2. Mõisted

Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kalmistu – tähistatud, vajalike ehitistega maa-ala inimeste surnukehade või nende tuha matmiseks ja surnute mälestamiseks;
- 2) hauaplats – kalmistul asuv maa-ala ühe või mitme surnu matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) hauakoht – koht hauaplatsil kirstu või urni matmiseks;
- 4) kalmistu haldaja – kalmistu kasutamist korraldav Vändra Alevivalitsus;
- 5) matmiskoha kasutaja – isik, kellel on matmiskoha kasutamise õigus;
- 6) matja – isik, kes korraldab surnu matmise;
- 7) hauarajatis – hauaplatsil paiknev maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ehitis (piirdeaed, betoonrnt vms);
- 8) hauatähis – ühte või mitut hauakohta tähistav rist, plaat, sammas, kivi või muu tähis.

§ 3. Kalmistu haldamine

(1) Kalmistu haldamisteenuse osutaja leidmiseks korraldab Vändra Alevivalitsus (edaspidi alevivalitsus) hanke seaduses ettenähtud korras, määrates haldamisteenuse teostamise tähtaja ja muud olulised tingimused hanke ettevalmistamise käigus.

(2) Kalmistu haldamisteenuse osutaja tagab kalmistu heakorra ja korraldab kalmistu kasutamist, sh eraldab hauaplatsi, korraldab jäätmehooldust, täidab kalmistu kujundamisega seotud ülesandeid, peab kalmistu registrit, võtab arvele kasutajata matmiskohad ning täidab teisi õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

§ 4. Nõuded kalmistule

(1) Kalmistu maa-ala peab olema piiritletud.

(2) Kalmistu ühe sissekäigu juures on kalmistu plaan, millel on ära näidatud kabel, kvartalid, teed, veevõtukoht, jäätmemahutid ning ajaloolise ja kultuuriloolise tähtsusega hauaplatsid ja hauarajatised.

(3) Kabeli seinal olevale teadetetahvlile pannakse välja kalmistu haldamisteenuse osutaja kontaktandmed (aadress, telefon), teenuste loetelu ja hinnakiri ning käesolev eeskiri.

§ 5. Kalmistu kasutamise nõuded

(1) Kalmistu territooriumil tuleb hoida korda, puhtust ja haurahu.

(2) Kalmistu territooriumil on keelatud:

- 1) kahjustada hooneid, hauapiirdeid, veevõtukohta, kalme, hauatähiseid ja -rajatisi;
- 2) murda lilli, puude ja põõsaste oksid ning raiuda puid ilma raieloata;
- 3) istutada puid ja põõsaid ning rajada hekke kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 4) panna maha jäätmeid selleks mitte ettenähtud kohta ja rikkuda jäätmete kogumise nõudeid (sh paigutada jäätmeid väljapoole mahuteid või selleks mitte ette nähtud kohti);
- 5) tuua kalmistu jäätmete mahapanekukohtadesse ja konteineritesse olmejäätmeid;
- 6) suurendada omavoliliselt hauaplatsi mõõtmeid;
- 7) sõita mootorsõiduki või jalgrattaga kalmistu haldamisteenuse osutaja loata;
- 8) paigaldada inventari ja rajatisi kalmistu haldamisteenuse osutaja kooskõlastuseta;
- 9) teha lõket;
- 10) jalutada kaelarihmata koeri;
- 11) matta loomi;
- 12) muu avalikku korda, heakorda ja haurahu rikkuv tegevus.

(3) Kalmistul viibiv isik peab kalmistu territooriumil täitma Vändra alevi jäätmehoolduseeskirjas sätestatud jäätmekäitlusnõudeid.

(4) Hauaplatsi omavoliliselt laiendamisel peab platsi kasutaja taastama selle endistesse piiridesse.

2. peatükk

HAUAPLATS

§ 6. Hauaplatsi suurus

(1) Hauaplats eraldatakse kas kirstus või urnis matmiseks.

(2) Matja soovi kohaselt eraldatakse kas ühe- või mitmekohaline hauaplats (nn pereplats).

(3) Hauaplatsi mõõtmed kirstus matmise korral:

- 1) ühe hauakohaga hauaplats 1,25 x 2,50 m;
- 2) kahe hauakohaga hauaplats 2,50 x 2,50 m;
- 3) kolme hauakohaga hauaplats 3,75 x 2,50 m jne.

(4) Hauaplatsi mõõtmed urnis matmise korral on üldjuhul 1,0 x 1,0 m.

§ 7. Hauaplatsi eraldamine ja hauaplatsi kasutamise leping

(1) Hauaplatsi eraldamisel sõlmib kalmistu haldusteenuse osutaja hauaplatsi kasutamise lepingu (edaspidi kasutusleping).

(2) Hauaplatsi looduses eraldamisel ja platsi kujundamisel tuleb arvestada, et säiliks juurdepääs teistele piirnevatele hauaplatsidele.

(3) Kasutuslepingus on järgmised andmed:

- 1) hauaplatsi valdaja nimi, isikukood, kontaktandmed (aadress, telefoni nr, e-posti aadress);
- 2) lepingu sõlmimise kuupäev;
- 3) hauaplatsi asukoht kalmistul (kvartali number, hauaplatsi number);
- 4) hauaplatsi suurus (mitme hauakohaga);
- 5) andmed, kes ja millal on platsile maetud;
- 6) matja kinnitus kalmistu kasutamise eeskirja tundmise ja täitmise kohta;
- 7) kalmistu haldamisteenust osutava isiku andmed (nimi, registrikood, kontaktandmed).

(4) Juhul kui hauaplatsi kasutaja soovib kalmistu haldamisteenuse osutajalt tellida teenuseid, sõlmitakse matmiskoha kasutaja ja kalmistu haldamisteenust osutaja vahel eraldi teenuse osutamise leping, milles sätestatakse tellitud teenused, nende maksumus ja teenuste eest tasumise kord.

(5) Hauaplatsi kasutusleping sõlmitakse tähtajatuna.

§ 8. Hauaplatsi lepingu üleandmine ja üleminek

(1) Hauaplatsi kasutuslepingu sõlmija võib lepingu üle anda kolmandale isikule. Lepingu üleandmine vormistatakse kirjalikult.

(2) Hauaplatsi kasutuslepingu sõlmija surma korral on tema perekonnaliikmel, matjal või pärijal õigus astuda matmisplatsi lepingusse matmiskoha kasutaja asemele. Matja võib astuda kasutaja asemele juhul, kui ta on isegi pärija, pärija puudub või pärija loobub matja kasuks. Lepingusse astumise vormistab kalmistu haldusteenuse osutaja kirjalikult hauaplatsi kasutaja perekonnaseisuasutuses, valla- või linnavalitsuses registreeritud surma tõendi või selle ärakirja esitamisel.

3. peatükk

MATMINE

§ 9. Matmise korraldamine

- (1) Surnu maetakse hauaplatsile kirstus.
- (2) Tuhk maetakse hauaplatsile urniga.
- (3) Kõik matmised, tuleb registreerida kalmistu haldamisteenuse osutaja juures vähemalt kaks päeva enne matuse toimumist.
- (4) Kalmistu haldamisteenuse osutaja registreerib matmise surnu surma tõendi ja matja isikut tõendava dokumendi alusel, kui matjaga on kooskõlastatud hauakoht.
- (5) Matmine toimub ainult valgel ajal. Esmaspäeval ja riiklikel pühadel matusetalitusi üldjuhul ei korraldata.

§ 10. Matmine hauaplatsile

- (1) Haua kaevab ja matmise teostab kalmistu haldamisteenuse osutaja või matja. Muldasängitamine ja hauakääpa kujundamine toimub matja osavõtul.
- (2) Matmist takistavate hauatähiste ja haurajatiste ajutise kõrvaletõstmise ja taaspaiigaldamise kulud kannab matja või hauaplatsi kasutaja.
- (3) Kirstuhaua sügavus maapinnast hauapõhjani peab jääma vahemikku 1,5–2 m.
- (4) Surnu tuhk maetakse hauaplatsile urniga. Urnihaua sügavus maapinnast peab olema vähemalt 0,7 m.
- (5) Kui haua kaevamisel tuleb pinnasest välja varem maetu säilmeid, maetakse need tagasi sama haua põhja kaevatud süvendisse. Tervena säilinud kirst jäetakse puutumata.
- (6) Haua kaevamise ja matmise käigus hauaplatsi kõrval olevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab matja või kokkuleppel haldamisteenuse osutaja vastavalt viimase poolt kehtestatud hinnakirjale hiljemalt kolme päeva jooksul pärast matuse toimumist. Hauaplatside korrastamata jätmisel kõrvaldab haldamisteenuse osutaja tekitatud kahjustused hauaplatsi kasutaja kulul.
- (7) Kalmistu haldamisteenuse osutaja kannab matuse matmisraamatusse, kuhu märgitakse surnu nimi, isikukood, surma kuupäev, matuse kuupäev, hauaplatsi asukoht (kvartali nr ja platsi nr), surmatõendi väljaandja, tõendi number ja kuupäev. Matmisraamatut võib pidada digitaalselt. Digitaalselt peetavast matmisraamatust teha iga aasta jaanuarikuus eelmise aasta kannete väljatrükk.
- (8) Kalmistu haldamisteenuse osutaja kannab haua kalmistu kvartali plaanile.

§ 11. Pealematmine

- (1) Samale hauakohale võib peale matta kõige varem 15 aastat pärast viimast matmist.
- (2) Kultuurimälestiseks tunnistatud hauale peale ei maeta.

§ 12. Ümbermatmine

- (1) Ümbermatmiseks esitab matja kalmistu haldamisteenuse osutajale Terviseameti piirkondliku talituse loa ja ümbermatmiseks kasutatava matmiskoha kasutuslepingu või kasutaja tõestatud allkirjaga nõusoleku juhul, kui ta ise ei ole kasutaja.
- (2) Säilmeid tohib ümber matta liivapinnase puhul mitte varem kui ühe aasta möödumisel ja niiske pinnase puhul mitte varem kui kolme aasta möödumisel matmisest. Säilmete väljakaevamine hauast peab toimuma külmal aastaajal.

4. peatükk HAUAPLATSI KUJUNDAMINE JA HOOLDAMINE

§ 13. Hauaplatsi kujundamine

- (1) Hauaplatsi kujundab hauaplatsi kasutaja.

(2) Hauaplats/hauakoht peab olema tähistatud surnu andmetega (ees- ja perekonnanimi, sünni- ja surmaaeg) risti, hauaplaadi, #kivi, #samba või muu tähisega. Hauatähised, rajatised ja haljastus peavad asuma hauaplatsi piirides.

(3) Hauarajatised peavad olema paigaldatud nii, et naabruses uue haua kaevamisel ei tekkiks varisemisohtu.

(4) Hauaplatsi, mille puhul ei ole järgitud kalmistu eeskirja tingimusi, edastab haldamisteenuse osutaja hauaplatsi kasutajale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatise hauaplatsi kasutuslepingus toodud aadressile. Teatises märgitakse hauaplatsi olukord, hauaplatsi korrastamise kohustus ja tähtaeg ning kohustuse täitmata jätmise tagajärjed.

(5) Kasutajata hauaplatsiks tunnistatud hauaplatsi eraldamisel uuele kasutajale säilitatakse väärtuslikud hauatähised või -rajatised ning lisatakse vastav kohustus uue hauaplatsi kasutajaga sõlmitavasse kasutuslepingusse.

§ 14. Hauaplatsi hooldamine

(1) Hauaplatsi hooldamise eest vastutab hauaplatsi kasutaja. Hauaplats peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
- 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud ja murdunud taimed, pärjad;
- 3) hauaplatsi piiravaid hekke pügatakse regulaarselt;
- 4) hauatähised ja piirded on terved ja neil olev tekst loetav;
- 5) hauaplatsi kattev liiv on puhas;
- 6) hauaplatsilt on ära riisunud lehed ja muu praht;
- 7) hauaplatsi ääre- ja katteplaadid on terved.

(2) Hauaplatsi võib hauaplatsi kasutaja ja kalmistu haldamisteenuse osutaja vahel sõlmitud lepingu kohaselt tasulise teenusena hooldada kalmistu haldamisteenuse osutaja.

5. peatükk KASUTAJATA MATMISKOHA ARVELEVÕTMINE

§ 15. Kasutajata hauaplatsi arvelevõtmine

(1) Kasutajata hauaplatsina võetakse arvele hauaplats, mis on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja §-le 16.

(2) Kasutajata hauaplasti võib kalmistu haldamisteenuse osutaja eraldada uuesti kasutamiseks, kui viimasest matmisest on möödunud vähemalt 15 aastat.

§ 16. Hooldamata hauaplatsiks tunnistamine

(1) Hooldamata hauaplatsiks loetakse hauaplats, millel esineb vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) hauaplatsi pinnasest on olulises osas läbi kasvanud rohi või võsa;
- 2) hauarajatised ja #tähised on tugevalt sammaldunud, läbiroostetanud või lagunened;
- 3) hauaplatsile kogunenud prahist ja lehtedest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud.

(2) Hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamiseks ja kasutajata hauaplatsina arvelevõtmiseks võib haldamisteenust osutaja ettepanekul alevivalitsus moodustada ajutise komisjoni.

(3) Komisjon vaatab hauaplatsi üle kahel korral:

- 1) esimene ülevaatus, mille käigustuvastatakse, et hauaplats on hooldamata, ja märgistatakse see sildiga, millel on musta värviga kiri "Hooldamata hauaplats". Sildile märgitakse ülevaatus järjekorranumber, ülevaatus kuupäev, järgmise ülevaatus kuupäev ja kalmistu haldamisteenuse osutaja kontaktandmed. Kalmistu haldamisteenuse osutaja edastab hauaplatsi kasutajale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teatise kasutuslepingus toodud aadressile;
- 2) teine ülevaatus toimub mitte varem kui aasta pärast esimest ülevaatus. Selle käigus kontrollitakse esimesel ülevaatusel märgistatud hauaplatsi seisukorda ja võetakse vastu otsus hauaplatsi kasutajata hauaplatsiks tunnistamise või tunnistamata jätmise kohta.

(4) Ülevaatus kohta koostatakse protokoll, milles tuuakse ära hooldamata hauaplatsi asukoht, suurus ja kirjeldus. Teise ülevaatus ajal lisatakse protokolli märge otsusest hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik ülevaatusel osalenud komisjoni liikmed.

(5) Hooldamata hauaplatsina arvele võetud hauaplatside kohta avaldatakse teade kohalikus ajalehes ja alevi kodulehel, andes hauaplatsi kasutajale võimaluse teates antud tähtaja jooksul pärast teate avaldamist võtta ühendus kalmistu haldamisteenuse osutajaga ja korrastada hauaplats või loobuda hauaplatsi kasutamise õigusest ja kasutusleping üles öelda.

(6) Pärast ühekuulise tähtaja möödumist võib kalmistu haldamisteenuse osutaja kasutuslepingu ühepoolselt üles öelda. Hauaplatsi, millele ei ole kasutuslepingut sõlmitud, kasutusõigus loetakse lõppenuks kolme kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 5 ja 6 nimetatud toimingute tegemist, kui hauaplatsi kasutaja ei ole teates määratud tähtaja jooksul hauaplatsi korrastanud.

6. peatükk MÄLESTISED

§ 17. Mälestistena kaitse all olevad objektid

(1) Kalmistute kui muinsuskaitsealuste kinnismälestiste kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, millele kohaldatakse muinsuskaitseaduse § 24 lõikes 2 sätestatud kitsendusi ja milles tehtavad leevendused märgitakse kaitsekohustuse teatisse. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

(2) Kalmistul võib asuda üksikobjektidena ajaloo-, arheoloogia-, kunsti- ja arhitektuurimälestisi. Kalmistul paiknevatele kinnismälestistele eraldi kaitsevööndit ei kehtestata.

(3) Mälestiseks tunnistatud hauaplats, hauarajatis tähistatakse eritähisega. Mälestise tähistamist korraldab Muinsuskaitseamet vastavalt muinsuskaitseadusele.

(4) Muudatused mälestiseks tunnistatud hauaplatsil peavad olema kooskõlastatud vastavalt muinsuskaitseadusele.

(5) Kui mälestiseks tunnistatud hauaplatsi kasutaja loobub hauaplatsi kasutamise õigusest, läheb hauaplatsi kasutamise õigus üle kalmistu haldajale.

7. peatükk JÄRELEVALVE JA VASTUTUS

§ 18. Järelevalve ja vastutus

(1) Kalmistu eeskirja täitmist kontrollib kalmistu haldaja.

(2) Eeskirja rikkumise eest vastutab väärtetoimepannud isik seadusandluses ettenähtud korras.

8. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 19. Rakendussätted

(1) Senistel hauaplatside kasutajatel, st isikutel, kes on käesoleva eeskirja jõustumiseni hauaplatsi kasutanud, on kohustus vormistada kalmistu haldamisteenuse osutaja juures hauaplatsi kasutamise õigus ja sõlmida kasutusleping kolme aasta jooksul pärast eeskirja jõustumist.

(2) Tunnistada kehtetuks Väandra Alevivolikogu 21.08.2003. a määrus nr 22 „Kalmistu eeskirja kehtestamine”.

§ 20. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. septembril 2010. aastal.

Tiit Kangert
Volikogu esimees